

UutisKymi

Kymi Kymmene Oy:n julkaisu n:o 14 41. vuosikerta

2.11.1981

Yt:lle hyvä arvosana

77 kokousta olivat lokakuun puoleenväliin mennessä ehtineet pitää Kuusankoskelle perustetut yt-elimet. Henkilöstöjohtaja Lasse Mäkelän mukaan yt-laki on toteutunut hyvin Kuusankoskella. Sivun 2.

9 000 t teollisuusvaluja

Teollisuusvalujen osuus Karkkilan valimon koko tuotannosta on yli puolet. Mitä teollisuusvalut ovat, miten ne tehdään ja minne toimitetaan, kerrotaan keskiaukeamalla.

Voimaa tuulesta Voikkaalla

1500 litraa öljyä uskoo omakotitalonsa lämmityksessä säästäväänsä pilkanmaalainen Tenho Hallikas saatuaan rakentamansa tuulivoimalan käyntiin. Sivun 6.

Kymintehtaan TPK saa uudet tilat

Kymintehtaan tehdaspalokunnalle kunnostetaan uudet ja ajanmukaiset tilat entiseen Kymen sulfittisellutehtaan IKR-kuorimorakennukseen. Kunnostustöiden harjannostajaisia vietettiin 23.10.

Halli- ja huoltotilaa tulee palokunnan käyttöön kahteen kerrokseen yhteensä 668 m². Uusien tilojen tilavuus on 1 440 m³.

Paloaseman 250 m²:n kalustohalliin mahtuvat palokunnan kolme paloautoa, kalustoauto, päällikön auto ja pelastusperävaunu. Aikaisemmin palokunnan käytös-

tössä olevia autoja on jouduttu säilyttämään kahdessa eri paikassa, mikä on haitannut hälytysvalmiutta.

Aseman alakertaan rakennetaan erittäin ajanmukaiset letkujen pesu-, koeponnistus- ja paikkaustilat. Letkujen käsittelyä tehostetaan tiloihin hankittavalla Ziegler-letkukäsittelylaitteella. Laitteistolla nostetaan ja laskeetaan letkuja uudessa teräsrakenteisessa kuivaustornissa. Letkut mahtuvat kuivumaan tornissa suoraan.

Paloaseman alakertaan sijoitetaan ajanmukaiset huoltotilat paineilmalaitteille. Palokunnan omissa käytös-

Uusi paloasema sijaitsee vanhan kuorimorakennuksen tiloissa. Rakennustöiden pääuraakoitsija oli Kymenlaakson Rakennus Oy. Uusiin tiloihin palokunta pääsee vuoden lopulla.

Harjannostajajaisien tervehdyspuheessaan palopäällikkö Pentti Nieminen kertoi, että perimätiedon mukaan nykyinen paloasema rakennettiin vuonna 1906.

sä on 20 laitteistoa ja myös tehdasalueilla olevien yli 100:n laitteiston huollosta vastaa palokunta.

Alakerrassa on varattu runsaasti varastotilaa palokunnan erikoistarvikkeille. Myöhemmin paloaseman tiloihin rakennetaan myös kaksi toimistohuonetta. Palomiehistön sosiaalitalat ja pukukaapit sijoitetaan paloaseman viereisen rakennuksen tiloihin.

Kymintehtaan tehdaspalokuntaan kuuluu 70 miestä. Kuusankosken kaupungin kanssa vuonna 1980 kymmeneksi vuodeksi tehdyn

sammutussopimuksen mukaan palokunta vastaa myös Kuusankosken kaupungin sammutustoimesta.

Uusiin tiloihinsa palokunta siirtyy tämän vuoden lopussa.

Työterveyskeskus siirtyy atk-aikaan

Kymiyhtiö on allekirjoittanut sopimuksen Strömberg Datan ja Tietotehtaan kanssa työterveyshuollon atk-järjestelmän toimittamisesta yhtiön työterveyskeskukseen Kuusankoskelle.

Atk:lla pyritään entistä tehokkaampaan työolosuhdeiden terveysvaikutuksen seurantaan ja näin saatujen tietojen hyväksikäyttöön ehkäisevässä työterveyshuollossa.

Työterveyshuollon tietojärjestelmä sisältää sekä henkilöstö- että työolosuhde-rekisterin. Työolosuhde-rekisterin pitää ajan tasalla työsuojeluosasto.

Laitteet saataneen toimintakuntoon ensi vuoden alkupuolella, jonka jälkeen ne vähitellen korvaavat potilaskortit ja helpottavat monissa työterveyskeskuksen rutiinotoiminnoissa.

Star-yhtiön Astralux-kapasiteetti kasvoi

Star Paper -yhtiön paperitehtaalla Blackburnissa käynnistyi elokuussa viides valupäällystysyksikkö, Astralux V. Käynnistämistä edelsi koneen yhteyteen liitetyn leikkurin asennustyö.

Astralux V:n 1,37 metrin levys on pienempi kuin sen sisäkonoiden tehtaalla. Uutta yksikköä käytetään kiiltävapintaisten Astralux-erikoislaatuun tuottamiseen.

Päällystyskone hankittiin käytettynä Skotlannista. Se

tuotti aikaisemmin Astralux-kartonin kanssa kilpailuvaa kartonkilaatua. Kone sijoitettiin sitä varten rakennettuihin tiloihin Astralux IV:n viereen.

Uusi päällystyskone nostaa Star-yhtiön valupäällystyskapasiteetin 30 000 tonniin vuodessa ja vahvistaa yhtiön asemaa yhtenä johtavista korkeakiiloisten paperien ja kartonkien valmistajista maailmassa.

Myyntiyhtiö Finnboardin agentiksi

Juantehtaan kartongit esillä Singaporessa

Juantehtaan graafiset laadut olivat muiden suomalaisten kartonkilaatuun kansa esillä kartonkiteollisuuden markkinointijärjestön Finnboardin ja Kymiyhtiön Singaporessa toimivan myyntiyhtiön yhteisellä osastolla Asiaprint/Asiapack '81-messuilla Singaporessa.

Finnboardin ja Kymmene-Star Far East -myyntiyhtiön yhteistyö tiivistyi kuluvan vuoden kesällä, jolloin myyntiyhtiö siirtyi Finnboardin välittämien kartonkien edustajaksi Kaakkois-

Aasian alueella.

Projektipäällikkö Tuula Virolainen Finnboardista toteaa suomalaisen kartongin kilpailuvalttina olevan hyvän taivutusjäykkyyden ja tasalaatuisuuden.

"Kymmene-Star Far East -myyntiyhtiöllä on jatkuvat yhteydet pakkauslinjojen toimittajiin. Pakkaamisen automatisoituessa kartongin laadun merkitys korostuu, mikä on edullista suomalaisille kartongeille", toteaa Kymmene-Star Far Eastin myyntijohtaja Peter Hutton.

Nimeksi Leaf River Corporation

Sellutehtaaseen mukaan 20 prosentin osuudella

Kymiyhtiön nettomyynti ja tuotanto kuluvan vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden ajalta, sellun hintakehitys ja Leaf Riverin sellutehdassuunnitelman nykyvaihe olivat toimitusjohtaja, vuorineuvos Fredrik Castrénin aiheina hänen avatessaan Kymmene-Star markkinointiseminaarin Kuusankoskella 9.10.

Castrén kertoi yhdessä Great Northern Nekoosa -yhtiön kanssa Mississippiin Yhdysvaltoihin rakennettavan sellutehtaan osakepääomasta 20 prosentin osuuden tulevan Kymiyhtiön omistukseen.

Perustettavan yhtiön nimeksi tulee Leaf River Corporation.

Markkinointiseminaarista tarkemmin sivulla 3.

Kymiyhtiön alihankinnat teollisuuden keskitasoa

Lioitteluksi ja vallitsevan tilanteen vastaiseksi totesi Kymi Kymmene Paperin johtaja Heikki Kellokoski julkisuudessa esiintyneet kannanotot, joiden mukaan Kymen läänin suurteollisuus rajoittaisi tai varjostaisi pienyritysten luontaista kasvupohjaa.

Kuusankosken Liikemiesyhdistyksen 50-vuotisjuhlassa 25.10. puhunut Kellokoski mainitsi uuden yrittäjäkunnan — erityisesti alihankintateollisuuden ja palvelutoimintojen — saamisen Kuusankoskelle soveltuvan

hyvin myös suurteollisuuden tarpeisiin.

Suurin osa Kymiyhtiön Kuusankosken tehtaiden alihankinnoista on kunnossapito- ja uudishankintapalveluita. Ne pitävät sisällään sekä materiaali- että osatoimituksia. Kymiyhtiön harjoittama alihankintatoiminta tapahtuu työehtosopimusten edellyttämässä puitteissa.

"Alihankintojen osuus Kymiyhtiön tehdaspalveluosastoilla on koko 1970-luvun ajan ollut noususuunnassa. Kuusankosken teh-

taiden tämän vuoden kunnossapito- ja korjausbudjetissa on noin 15–20 prosenttia ulkopuolisten toimittajien palveluita."

"Prosentuaalisesti tämä suhde vastaa koko maamme alihankintojen määrää eri teollisuuden aloilla. Tämän suuremmaksi alihankintojen määrä tuskin voi kasvaa, koska yrityksiä sitovat mm. työehtosopimusten veloitteet ulkopuolisen työvoiman käytöstä", totesi johtaja Kellokoski.

Kansainvälistyminen

Yrityksillä, kuten ihmisilläkin, on juurensa – synnyinseutu, perinteet, kieli, kuuluminen omaan totuttuun yhteisöön. Pärjätäkseen maailman myrskyissä, sen alati muuttuvissa olosuhteissa, juuria joudutaan silloin tällöin tuulettamaan niitä silti tuhoamatta. Yritysten kansainvälistyminen on eräs tällainen tuuletusmuoto.

Laajentamalla toimintaa ja pisteitä kotimaan rajojen ulkopuolelle on mahdollista menestyä alueilla, jotka kotimaan mittakaavassa olisivat kannattamattomia. Se on kansainvälistymispaineen pääsääntö. Toisaalta, jos

on toimintaa, on myös työtä sekä koti- että ulkomailla.

Suomalaisten teollisuusyritysten osalta voidaan 1960-lukua pitää kansainvälistymisen käynnistymisen vuosikymmenenä, 1970-lukua kansainvälistymisen kehittymisen ja 1980-lukua kansainvälistymisen kasvun vuosikymmenenä.

Helsingin kauppakorkeakoulussa tehdyn erään tutkimuksen mukaan meillä nykyisin on kaikista eli noin 5 800 teollisesta yrityksestäme vajaat 30 % jonkinlaisessa kansainvälistymisvaiheessa.

Monikansallisia yrityksiä, jolloin ei enää tehdä

eroa kotimaisen ja kansainvälisen toiminnan välillä, ts. kaikki toiminnot on kansainvälistetty, tutkimus luetteloit kolme. Kansainvälistymisen kasvuvaiheessa oleviin (valmistus- ja/tai kokoonpanoyksikköjä vähemmän kuin kuudessa maassa ulkomaila) rekisteröitiin 80 suomalaista yritystä. 160 yrityksen todettiin olevan kansainvälistymisen kehitysvaiheessa (muuta kuin valmistusyksikköjä ulkomaila). Likimäärin 1 300 yritystä kuului kansainvälistymisen alkuvaiheeseen eli niillä oli muita kuin tytäryritys-operaatioita ulkomailla

Mikäli kansainvälistymiskehitys alkaneella vuosikymmenellä jatkuu 1970-luvun tahdissa, operoi tutkimuksen mukaan meillä Suomessa v. 1985 lähes 2 000 teollista yritystä kansainvälisillä markkinoilla. Näistä kymmenen olisi kypsyyksi eli kansainvälisen yrityksen vaiheessa, 120 kasvuvaiheessa, 210 kehitysvaiheessa ja noin 1 500 yritystä alkuvaiheessa. 1980-luvun avainsana ja suunta suomalaisille yrityksille on siten kansainvälistyminen.

Kymiyhtiö on kansainvälistymisemme uranuurtajia. Mikäli Povari oikein muistaa, sen kansainvälis-

tyminen alkoi jo 50 vuotta sitten, jolloin päätettiin hankkia englantilaisen Star Paper Limitedin osake-enemmistö. Tuotannollinen yms. jalansija ulkomailla on sittemmin vain voimistunut. Missä kansainvälistymisen vaiheessa Kymiyhtiö tänään sitten on, sen lukijat tietävät Povaria paremmin?

Kansainvälistyminen on kasvun ja elossa pysymisen strategiaa. Sen toteuttaminen vaatii yrityksiltä ja sen henkilöstöltä uusia taitoja ja kykyjä. Eräs näistä lienee 'herkkyys' erilaisille kulttuureille ja taito asettua kyseisten ihmisten asemaan. Tämä

kaikki pakottaa yrityksen joustavuuden suureksi. Ihmisen rooli korostuu entisestään. Vaadittua joustavuutta ei liene muutoin mahdollista saavuttaa kuin siten, että yrityksen koko henkilöstö pitää kansainvälistymistä luonnollisena asiana.

Olematta maailmankansalainen, puhumatta esperantoa edellytetään henkistä liikkuvuutta.

Povari

Henkilöstöjohtaja Lasse Mäkelä

Yt-laki toteutunut hyvin Kymiyhtiössä

Yt-toiminta on Kymiyhtiössä aktiivista ja tuloksellista. Erityisesti Kuusankoskella voidaan olla tyytyväisiä yhteistoimintalain velvoitteiden täyttämiseen.

Lasse Mäkelä

Kuusankoskella toimii viisi yt-neuvottelukuntaa sekä neljä osastotoimikuntaa, joista kaksi on aloittanut toimintansa tämän vuoden alkupuoliskolla, tutkimusosaston osastotoimikunta maaliskuussa ja Haukkasuon yritysryhmä toukokuussa. Näiden lisäksi on sosiaaliasiaintoimikunta ja kaksi asunnonjakotoimikuntaa sekä tärkeänä yhteiselimenä johdon ja henkilöstön yhteiskokous.

Yt-elimien toimintaan osallistuu Kouvolan Kirjapainon yt-neuvottelukunta mukanaolijien 141 henkilöä, kokouksia on tämän vuoden aikana pidetty jo 77.

Työryhmät valmistelevat

Varsinaisten yt-organisaatioiden lisäksi on toiminut johdon ja henkilöstön yhteiskokouksen asettamia työryhmiä, jotka ovat valmistelleet yt-lain 6 §:n mukaisia yt-menettelyn piiriin kuuluvia asioita yhteiskokouksen käsittelyyn.

Vuoden 1980 aikana käsiteltiin työryhmissä aloite-toiminnan säännöt, työsuhteasuntojen jakamisessa noudatettavat periaatteet Kuusankoskella ja ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskevia periaatteita.

Tänä vuonna on valmisteltavana henkilöstöhankinnan työhönoton ja perheydyttämisen periaatteet ja työsuhteasuntojen jakamisesta riippuen. Keskeisimpinä asioina ovat vapaaehtoisen sosiaalitoiminnan talousarvion valmisteleminen ja hyväksytyn budjetin esittely toimikunnalle. Sosiaaliasiain

Sosiaaliasioille oma toimikunta

Sosiaaliasiaintoimikunta kokoontuu vuosittain 3–4 kertaa käsiteltävien asioiden ajankohtaisuudesta riippuen.

Kuusankoskella toimii viisi yt-neuvottelukuntaa sekä neljä osastotoimikuntaa, joista kaksi on aloittanut toimintansa tämän vuoden alkupuoliskolla, tutkimusosaston osastotoimikunta maaliskuussa ja Haukkasuon yritysryhmä toukokuussa. Näiden lisäksi on sosiaaliasiaintoimikunta ja kaksi asunnonjakotoimikuntaa sekä tärkeänä yhteiselimenä johdon ja henkilöstön yhteiskokous.

toimikunta käsittelee myös loma-asioita ja muita sosiaalitoimikuntaan tuotuja, sen käsiteltäviä vaatimia asioita.

Toimikuntaan tuotuna asiana käsiteltiin viime toukokuussa työpaikkaruokailuorganisaatiota, jota vahvennettiin työntekijöiden ehdotuksesta heidän lisäedustajillaan. Kuhunkin työpaikkaruokailutoimikuntaan kuuluvat nyt ruokalanpitäjän edustaja ja kolme työntekijäin edustajaa. Ruokala-toimikuntien tehtävät on niin ikään käyty läpi. Tehtävät antavat varsin suuren mahdollisuuden vaikuttaa työpaikkojen ruokailutoimintaan, mikäli halutaan niiden mukaisesti toimia.

Sosiaaliasiaintoimikunta on myös täydentänyt keskuudestaan valituilla toimihenkilö- ja työntekijäedustajilla Verlan hallintokuntaa,

jonka tehtävänä on Verlan loma- ja koulutuskäytön sekä museotoiminnan kehittäminen.

Verlan lomakäytöstä tehtiin tutkimus, jonka pohjalta lomatoimintaa on kehitetty käyttäjien toivomusten mukaan. 'Loma-Verlan' käyttö onkin kahden viime vuoden aikana noussut noin kolmanneksella. Verlan kasvun käyttö osoittaa toimenpiteiden onnistuneen ja käyttäjien antamat lausunnot vahvistavat tämän myönteisen kehityksen.

Toivon, että lomakäyttöä voidaan vielä lisätä Verlan toiminnan varmistamiseksi.

Asunnoista 19 kokousta

Kahden työsuhteasunto-toimikunnan työ on Kuus-

sankoskella ollut vilkasta ja tuloksellista. Kokouksia on tänä vuonna pidetty jo 19. Työskentely on sujunut erittäin hyvin yt-menettelyllä laadittujen ja yhteisesti hyväksyttyjen jakoperusteiden mukaisesti.

Toimikunnilla on ollut myös hoidettavana Itä-Naukion alueella asuvien uudelleen asuttaminen. Tehtävä on hoidettu hyvin ja kaikille on voitu osoittaa yksi tai useampia vaihtoehtoja valittavaksi ja lähes kaikki ovat jo tehneet valintapäätöksen ja suurin osa on jo muuttanut uusiin asuntoihin.

Yt-lain sisällön toteuttamiseen voidaan olla tyytyväisiä. Olisi kuitenkin edelleen toivottavaa, että yt-elimissä toimivat henkilöstön edustajat osoittaisivat selkeää luontevaa aktiivisuutta,

ta, että keskinäisen vuoro-vaikutuksen kautta asiat saataisiin aina ajallaan esille.

Yt-koulutuksella pyritään tarvittavia valmiuksia lisäämään erityisesti yritystaloitusten alalla. Tärkeää on myös koko ajan pitää mielessä yhteistoimintalain keskeinen tavoite: saada lain tarkoittamat asiat käsiteltyksi yt-menettelyllä esimiehen ja alaisen välisessä jatkuvassa kanssakäymisessä.

Tavoitteen toteuttamiseksi ja kanssakäymisen edistämiseksi on myös tiedonkulkua edelleen kehitettävä. Ensi vuoden yt-työryhmätyönä tullee olemaan Tiedonkulku Kymiyhtiössä -kirjusen ajantasalle saattaminen sekä yt-menettelyllä aikaansaatuun asioiden koostamiseen ohjekansioksi. □

Voikkaan paperitehtaan yt-neuvottelukunta 22.10. pidetyssä kokouksessaan. Kokouksen puheenjohtaja, isännöitsijä Anders Lund (oik.) kertoi osanottajille paperitehtaan syyskuun tuotantotilanteesta ja tulevaisuuden tuotantonäkymistä. Edessä vas. kokouksen sihteeri, varatuomari Martti Purmonen.

Paperi pohti markkinointia

Paperin tulos muodostuu kuluvaan vuonna tappiolliseksi, totesi puheessaan Kymi Kymmene Paperin johtaja Heikki Kellokoski.

Paperimarkkinoilla vallitsee tällä hetkellä taantuma ja lähiajan näkymät viittaavat markkinatilanteen heikkenemiseen useimmissa laaturyhmässä, totesi Kymi Kymmene Paperin johtaja Heikki Kellokoski käsitellessään paperimarkkinoiden yleisilannetta Kuusankoskella Kymmene-Star -markkinointiseminaarissa.

"Tätä taustaa vasten tarkasteltuna Kymi Kymmene Paperin myynnin lievää kasvua kuluvaan vuonna voidaan pitää hyvänä saavutuksena. Myynnin kehittyminen todistaa myös markkinointimme ja tuotantomme olleen ajan tasalla epäsuotuisassa markkinatilanteessa."

"Kustannukset ovat kuitenkin vuoden 1981 aikana nousseet 17,7 prosentilla, joten paperin tulos kuluvaan vuonna tulee muodostu-

Kymiyhtiön kansainvälisen markkinointiorganisaation Kymmene-Starin johtohenkilöt sekä Kymi-ryhmään kuuluvien paperitehtaiden tuotanto- ja markkinointijohdon edustajat pitivät 9.10. jokavuotisen seminaarinsa nyt ensimmäistä kertaa Kuusankoskella. Seminaarin puheenjohtajana toimi Kymiyhtiön toimitusjohtaja, vuorineuvos Fredrik Castrén. Tilaisuuteen otti osaa lähes 50 henkilöä 12:sta eri maasta.

maan tappiolliseksi", sanoo Kellokoski.

Myös dollarin arvon nousu 25 prosentilla on nopeasti lisännyt kustannuspaineita. Vaikka sellun valmistuksen kannattavuus on samasta syystä parantunut, ovat useat yhtiön tarvitsemat raaka-aineet hinnallisesti sidottuja dollariin, ja siten kallistuneet.

Kellokoski totesi Kymyn paperitehtaan kärsineen valuttamuuksista eniten. Myös Juantehtaan kartongin valmistuksen kannattavuus on heikentynyt samasta syystä.

Suomen paperiteollisuudessa käynnistyy muutaman vuoden aikana runsaasti uutta kapasiteettia. Tämän maamme paperintuotannon dynaamisen vaiheen vastapainoksi on hienopaperimme olleen ajan tasalla epäsuotuisassa markkinatilanteessa.

"On toisaalta mahdollista, että lisäkapasiteetti tulee markkinoille paperin menekin kannalta sopivassa suhdannevaiheessa", arveli Kellokoski. □

Paperimarkkinoiden vaatimatonta kasvua povasi alustuksessaan markkinointijohtaja Peter Stackelberg.

"Maailman paperimarkkinoilla odotetaan kasvun olevan ensi vuonna hyvin vaatimatonta, 2-4 prosentin luokkaa. Parhaimmat näkymät ovat edelleen hienopaperissa ja päällystetyissä aikakauslehtipapereissa", totesi markkinointijohtaja Peter Stackelberg selvitellessään paperin markkinoinnin

näkymiä Kuusankoskella Kymmene-Star -markkinointiseminaarissa.

"Suuret kapasiteetin lisäykset sanomalehtipaperipuolella, päällystetyissä ja päällystämättömissä aikakauslehtipapereissa ja myöhemmin puuvapaissa hienopapereissa aiheuttavat puolestaan ylitarjontaa. Tämä vaikuttaa meidän tehtaittemme mahdollisuuksiin pitää yllä nykyistä käyntiasetta. Olemme ensi vuodelle kaavailleet kokonaismyyntiksi noin 567 000 tonnia, joka on kuluvaan vuoden enustetta pienempi luku. Varsinkin sanomalehtipaperissa varaudutaan tuotannon supistuksiin."

Stackelberg mainitsi päällystetyn paperin osalta kiinnitettävän ensi vuonna erityistä huomiota kannattavuuden parantamiseen. Tähän liittyvistä toimenpiteistä on jo toteutettu MWC (medium weight coated) -projekti.

Projektin tarkoituksena on nostaa laatutasoa laaduntarkkailua parantamalla ja vähentämällä tuotesortimenttia kahdella kolmanneksella. MWC-käsitteen esilletuomisella pyritään myös siihen, että Kymiyhtiön valmistama päällystetty paperi selvästi erotetaan LWC-papereista.

"Uusilla nimillä KymArt ja KymexCote luodaan asiakkaille selkeä kuva sekä paperin tuottajasta että paperin käyttötarkoituksesta",

Kymmene-Star Marketing Management Meeting järjestettiin tänä vuonna Kuusankoskella hotelli Sommelossa. Markkinointi- ja myyntihenkilökunnan lisäksi kokoukseen osallistui paperitehtaiden teknillistä johtoa.

sanoi Stackelberg.

"KymArtin ja KymexCoten vastaanotto on asiakaitten keskuudessa ollut myönteinen. Tuotevalikoiman vähenemisestä huolimatta myös myyntivolyyymi on säilynyt yllättävän hyvin."

Yhtiön tärkeimmän projektin — PK 8:n markkinointistrategian käsittelyn yhteydessä totesi Stackelberg PK 8:n tuotannon tulevan markkinoille Enson ja Wifstavarvin samantyyppistä paperia valmistavien koneiden jo käynnistyttyä.

"Kilpailutilanteeseen vaikuttaa tuolloin myös se, miten paljon muualla vähennetään kapasiteettia mm. tehtaiden sulkemisen kautta. Mitä todennäköisemmin kysyntä ja tarjonta hienopapereissa ei kuitenkaan ole tasapainossa PK 8:n tuotannon tullessa markkinoille."

Stackelberg mainitsi hienopaperin valmistuskapasiteetin kasvavan Yhdysvalloissa vuoteen 1985 mennessä erään tutkimuksen mukaan 800 000 tonnilla, mutta kysynnän kasvavan sitäkin enemmän, edellyttäen, että kulutus kasvaa ennustetussa suhteessa.

Tämän näkemyksen mukaan ei siis olisi hienopaperipuolella välitöntä kilpailuuhkaa odotettavissa USA:n taholta.

"Myyntiverkostolle PK 8:n käynnistys merkitsee uutta haastetta, sillä tämän investoinnin kautta tulee myyntiverkoston kokonaisvolyyymi nousemaan yli 400 000 tonniin, mikä vastaa noin 1,5 miljardia Suomen markkaa nykyarvossa mitattuna." Myyntiverkoston alueellista kattavuutta sekä palvelutasoa on kehitetty sekä tullaan edelleen kehittämään. □

Brasilia rakentaa lisää kapasiteettia

"Brasilia tulee vuoteen 1990 mennessä olemaan tärkeä tekijä puunjalostusteollisuuden maailmanmarkkinoilla, sillä tuolloin maassa valmistetaan yli kahdeksan miljoonaa tonnia selluloosaa ja seitsemän miljoonaa tonnia paperia. Määrät ovat suurempia kuin Suomen tuotantokapasiteetit kummassakin ryhmässä", toteaa suomalaista paperia Brasiliassa markkinoivan Samab'in kaupallinen johtaja Martti Soisalo.

Soisalo osallistui Kymmene-Star -markkinointikokoukseen, joka pidettiin Kuusankoskella syyskuun alussa.

Samab, S/A Mercantil Anglo-Brasileira, on jo 60 vuotta Brasiliassa toiminut paperin jakeluyhtiö. Vuositaitain Samabin kautta kulkee 350 000 tonnia paperia. Yhtiön palveluksessa on 450 henkilöä ja sillä on 15 paperivarastoa ja konttoria eri puolilla Brasiliassa.

"Olemme eräänlainen Oy Suomi Ab Brasiliassa, meillä on Finnpaperin, Finnboardin, Convertan, Finncellin, Kymiyhtiön, Enson, Tervakosken ym. yhtiöiden toimittamien tuotteiden yksinosto- ja edustus oikeus Brasiliassa."

"Me myös jakelemme brasilialaista paperia Brasiliassa ja tuomme paperia useista maista sekä viemme brasilialaista paperia Euroop-

paan, Etelä-Amerikkaan, Afrikkaan ja Kaukoitään." Soisalo toteaa kaikkien em. toimintojen tekevän Samabista latinalaisen Amerikan suurimman paperinjakeluyhtiön.

"Pidämme jatkuvasti varastoissamme 30 000 tonnia paperia. Kymiyhtiön osuus yhtiömme paperimyynnistä on 6 000—7 000 tonnia päällystettyjä papereita sekä Finnpaperin kautta muutama tuhat tonnia aikakauslehtipaperia."

Samab-yhtiö markkinoi kaikkea Brasiliassa myytävistä sanomalehtipaperista 45 prosenttia, aikakauslehtipaperista (kotimaan tuotanto mukaan lukien) 75 prosenttia ja kirjoihin käytettävistä papereista 40 prosenttia.

Asukasluvultaan 125-miljoonainen Brasilia on tällä hetkellä omavarainen kaikissa muissa paitsi sanomajä aikakauslehtipapereissa sekä määrättyissä erikoispapereissa.

Sanomalehtipaperin kulutus on maassa 300 000 tonnia, josta kotimaassa tehdään 100 000 tonnia. Aikakauslehtipaperia Brasiliassa käytetään vuosittain 75 000 tonnia; koko määrä joudutaan tuomaan ulkomailta.

Brasilia vie 200—250 000 tonnia puuvapaata painopaperia, 100—120 000 tonnia laineria, 20 000 tonnia säkkipaperia ja samoin

Mahdollisuus vaihtaa kollegoiden kanssa ajatuksia paperimarkkinoiden ajankohtaisista tapahtumista tekee Martti Soisalon mielestä seminaarista hyödyllisen.

20 000 tonnia valkokartonkeja.

"Brasilian perustuslaissa todetaan kaiken sanomalehtipaperin, aikakauslehtipaperin ja kirjoissa käytettävän paperin olevan täysin vapaa mm. suojaetuista josten näillä alueilla Brasilian paperiteollisuus joutuu kilpailemaan maailman paperituotannon kanssa."

"Sen vuoksi näille alueille ei juuri investoida vaan keskitytään niihin laatuun, jotka ovat tullimuurin takana", sanoo Soisalo.

Soisalo muistuttaa, että vaikka paperin kulutus henkilöä kohden on Brasiliassa pieni, on kulutus voimakkaassa kasvussa: 10 viime vuoden aikana kaksinkertaiseksi.

"Paperin kulutuksen kannalta on merkitystä myös sillä, että 60 prosenttia asukasluvusta on alle 20-vuotiaita." □

Australiassa vaikea saada jalansijaa

"Suomi on ykkössijalla Australiaan paperia tuovien maiden joukossa. Viime vuonna tuonti kohosi 157 000 tonniin", sanoo Chris Drake, Kymmene-Star Australian myyntikonttorin toimitusjohtaja vuodesta 1980 lähtien. "Seuraavina tulevat Ruotsi, Kanada, Saksan Liittotasavalta ja Brasilia."

"Kanada on kova kilpailija sanomalehti- ja kopiopaperimarkkinoilla, mutta Brasilia koetaan muiden paperintuottajien taholla suurimpana uhkana, sillä eurooppalaisilla ei ole mitään mahdollisuuksia hintakilpailuun brasilialaisten kanssa. Tuotantokustannukset ovat minimaaliset esimerkiksi Suomeen verrattuna. Eikä sovi unohtaa, että heidän käyttämänsä puulaadut kasvavat hakuuvalmiiksi 8—12 vuodessa, kun taas Suomessa siihen tarvitaan vähintään 30 vuotta."

"Ulkomaisten yhtiöiden ei ole helppoa saada jalansijaa Australian markkinoil-

la", jatkaa Chris Drake. "Hallitus suojelee voimakkaasti kotimaista tuotantoa. Paperintuotannon menestyksen edellytyksenä on se, ettei hän mitenkään ärsytä kotimaista teollisuutta."

Australiassa on tällä hetkellä kaksi merkittävää paperintuottajaa: APM, joka valmistaa kartonkia ja voimapaperia, sekä APPM, joka tuottaa sellua ja hienopapereita. Chris Drake lisää, että APPM:n 250 000 tonnin vuosituotanto käsittää yli tuhat paperilaatua.

Hiljattain aloitti toimintansa myös uusi sanomalehtipaperitehdas, minkä seurauksena Australia tuottaa nyt noin 90 % sanomalehtipaperin tarpeestaan. Kotimainen tuotanto kattaa niin ikään 25—30 % päällystettyjen ja noin 85 % päällystämättömien paperilaatujen kysynnästä.

Australia on myös vahvistamassa asemaansa sellun ja hiokkeen valmistajana, ja tuottaa 90 % kotimaisesta tarpeesta. Lisäksi Australia

Australian markkinoille ei ulkomaisten yhtiöiden ole helppo päästä, totesi toimitusjohtaja Chris Drake.

on suurin hiokkeen viejä Japaniin.

"Kun paperiteollisuus aloitettiin Australiassa 1930-luvulla, männyn taimia istutettiin laajoille alueille maan itärannikolla", Chris Drake kertoo. "Hakuuvalmista mäntymetsää on tällä hetkellä noin 200 000 hehtaaria, ja niinpä Queenslandiin onkin suunnitella suuri sellutehdas. Sellutehtaan merkitystä korostaa myös se seikka, että alueella ei ennestään ole mitään merkittävää teollisuutta." □

Kymin Metallin Karkkilan tehtaasta tuotetaan mm. voimakkaan mainostuksen ansiosta parhaiten lvi-tuotteet, lähinnä pienkattilat. Kuitenkin yli puolet eli 9 000 tonnia viime vuoden 16 000 tonnin valutuotannosta Karkkilassa oli teollisuusvaluja.

Mitä ovat teollisuusvalut?

Kai Häppölä, teollisuusvalujen markkinointipäällikkö määrittelee ne komponenteiksi, ei valmiiksi tuotteiksi. "Ne ovat valukappaleita, jotka Karkkilassa tehdään ulkopuolisen valmistaman koneen tai laitteen osaksi. Niiden valmistaminen perustuu oman tuotantokapasiteettimme ja osaamisemme hyväksikäyttöön."

Karkkilan pitkät perinteet valimoalalla ovat kehittäneet osaamisen sellaiseksi, että tulevaisuuteenkin voidaan suhtautua optimistisesti. "Sillä osaamisella, mitä meillä teollisuusvaluissa Karkkilan valimossa on, on tulevaisuudessakin jalansijaa", tähdentää Häppölä.

Osaamisen merkitys kuvastuu myös käsitteessä teollisuusvalu.

"Aikaisemmin, vuoteen 1975 saakka puhuimme tilausvaluista. Se ei kuitenkaan sanana kerro siitä, että tuotteesta on mukana tilaajan asiantuntemuksen lisäksi myös omaa osaamista."

"Tilausvalu käsitettiin liian helposti valuksi, jonka teemme asiakkaiden suunnitelmien mukaan. Me kuitenkin haluamme esittää asiakkaalle oman kantamme mm. kappaleen konstruktion ja materiaalivalinnan suhteen."

Häppölä huomauttaa, että aloite oman asiantuntemuksen tähdentämisestä ei tullut pelkästään talon sisältä päin.

"Vaikka itsellämmekin oli halua antaa enemmän, tuli myös kentältä vaatimuksia, että tekisimme muutakin kuin ottaisimme piirustukset vastaan."

Häppölä otaksuu, että Kymeniteillä, sen kehittämisellä ja valmistamisella on ollut

Oma osaaminen kilpailuvaltti myös teollisuusvalumarkkinoilla

vaikutusta tähän asiakkailta tulleeseen palautteeseen. Kymenite on niukasti seostettu, isotermiterisesti lämpökäsitelty pallografiittirauta, jonka erikoisominaisuudet rakentuvat lämpökäsittelyllä aikaansaatuun bainiittis-austeniittiseen rakenteeseen.

Patenttia on haettu alunperin 13 maassa Suomi mukaan luettuna ja se on tähän mennessä myönnetty 12 maassa. Länsi-Saksaa koskeva hakemuskierto on vielä kesken.

"Kymenite on nostanut meidät pois tasapaksusta valimojoukosta. Sen vuoksi asiakkaat voivat odottaa meiltä myös muun valutyön

mut ja -levyt sekä jousenkorvakkeet. Kone- ja laitteollisuudelle toimitetaan mm. sähkömoottoreiden staatto-reita, erilaisia koteloita, hydraulimoottorien osia. Karkkilassa tehdään myös paperikoneiden sylinterien päiden laippa-akseleita. "Niiden onnistunut valaminen edellyttää aika tavalla osaamista", huomauttaa Häppölä.

Suomessa suurimpia asiakkaita ovat Suomen Autoteollisuus, Strömberg, Valmet ja Valtionrautatiet. Viennistä menee Ruotsiin yli 90 prosenttia. Tärkeimpiä asiakkaita Ruotsissa ovat sikäläiset autotehtaat. "20 prosent-

luissa, joita Suomessa tekevät myös Upo ja Wärtsilä, kilpailussa on mukana myös Tanska.

Suomalainen teollisuusvalun ostaja sen sijaan käyttää mielellään kotimaisia valuja. Ulkomaisen ankaran kilpailun esteenä pidetään mm. kielivaikeuksia paljon teknistä tietoa vaativalla alalla.

Keskipaino 35—40 kiloa

Valimossa teollisuusvaluja kaavataan sekä tuorehiekkä- että furaanihiekkalinjoilla. Rauno Sippelin vastuualueella, tuorehiekkapuolella, valmistus tapahtuu

Sillä osaamisella, mitä meillä teollisuusvaluissa on, on tulevaisuudessakin jalansijaa, sanoo markkinointipäällikkö Kai Häppölä.

kaavaamalla.

Teoriassa valmistettävien kappaleiden painot voivat vaihdella muutamasta kilosta 5 000 kiloon, käytännössä suurin osa valuista painaa 35—40 kiloa.

"Tuotantovastuu on jaettu kahdelle eri hiekkatyypille siksi, että valuteknikka on niillä erilainen. Organisaatiolla on myös pyritty siihen, että tuotantolinjat enemmän kokisivat tuotekohtaisen vastuunsa. Mekaanisen linjan puolella on jälkimmäisen tavoitteen kohdalla päästy pitemmälle, sillä siellä on osa puhdistuksesta ja valun jälkeisestä jatkojalostuksesta saatu linjan vastuualueeseen. Sen sijaan automaattipuolella on puhdistus erotettu vastuualueesta", sanoo Häppölä.

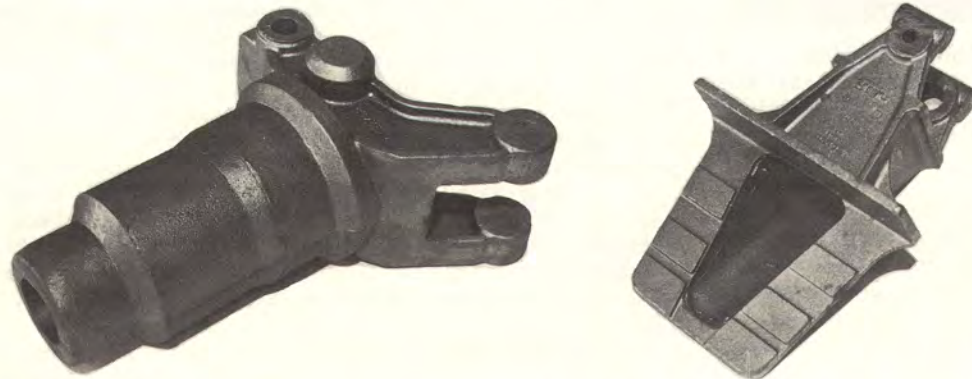
Teollisuusvalujen jatkojalostus on puhdistamista, lämpökäsittelyä ja osin koneistusta. Kymeniten erikoislämpökäsittely tehdään karkaisulaitoksella.

Yhteinen suunnittelu

Sekä teollisuusvalut että

Valun ja hiekkapuhalluksen jälkeen keskiraskaalla tai kevyiden kappaleiden valmistusta ennen asiakkaalle toimittamista.

Karkkilan valimon teollisuusvalutuotteiden pääasiakasryhmiä ovat ajoneuvoteollisuus, mekaaninen kone- ja laitteollisuus sekä myös Metallin omat tuoteryhmät: voimansiirto ja venttiilituotanto. Ajoneuvoteollisuuden laajaan tuotevalikoimaan kuuluvat mm. pyörähdyksakseli ja jousenkorvake, joista kuvamme.

osalta enemmän kuin puhdasta alihankintaa."

"Kymenite on siis ollut näkymätön ja toisaalta mitaamaton markkinointipanos."

Keskiraskaita kappaleita

Teollisuusvaluja ovat mm. ajoneuvoteollisuuden tarvitsemat vaihde- ja akselikotelot, pyörän navat, jarrurum-

tia asiakkaista vastaa 80 prosentista Ruotsin viennin arvosta", arvelee Kai Häppölä.

Häppölä uskoo myös viennin kasvumahdollisuuksiin Ruotsissa. "Siellä ei valimo ole pitkään aikaan ollut työpaikkana kiinnostava."

Kymin Metallin vientiin tekemät teollisuusvalut ovat lähinnä keskiraskaita valuja. Kovin kilpailu niissä tulee saksalaisten valimoiden taholta. Pienemmissä va-

automaatti- ja Zimmermann-linjoilla. Vastaavasti Hannu Ojanen vastaa furaanihiekkapuolella mekanisoidusta ja käsinkaavauksesta. Molempia kaavaamoja palvelee yhteinen sulattamo, Keijo Rantalan vastatessa siitä.

Suurin osa teollisuusvaluista, noin 65 prosenttia, kaavataan automaattilla. Mekaanisen furaanilinjan osuus on seuraavaksi suurin, 25 prosenttia. Vähiten teollisuusvaluja tehdään käsin

Kymenite säästää materiaalia: vasemmalla Voikkaan uuden rummun Kymenitehammaspyörä, oikealla vanhan rummun samantehoinen teräshammaspyörä.

Heinolan rummut kiinnostavat ammattimiehiä

Kuusankoskella järjestettiin 29.9. kuorimarumpuseminaari, johon oli saapunut viisikymmentä paperiteollisuuden edustajaa Suomesta. Seminaarin aiheina olivat Kymin Metallin Heinolan tehtaasta valmistamat kuorimarummut, hammassegmenttikäytöt sekä Skega-yh-

tiön rumpukomitukset.

Dipl.ins. Kalevi Jokipii Karkkilan konepajalta esitelti Kymenite-hammassegmenttikäyttöä. Hän mainitsi, että suuret hammaskehät on helpompi valmistaa ja työstää pieninä segmentteinä kuin suuria koneita vaativina kokonaisina kehinä. "Kymeniten pinnan kanto-kyky ja käyttölujuus ovat tärkeeseen verrattuna sikäli parempia, että hammaspyörrien kokoa voidaan pienentää jopa alle kolmanteen osaan."

Tuotepäällikkö Juha Härnänsuo Kymin Metallin Heinolan tehtaalta kertoi seminaarin osanottajille kuorimarummun rakenteesta ja valmistuksesta.

Seminaarilaiset kävivät Voikkaan kuorimolla tutustumassa Heinolan tehtaasta valmistettuihin rumpuihin. Uusimman Heinolassa tehdyn rummun koekäyttö aloitettiin 12.10. □

Rumpukomituksen etuja seminaarin osanottajille selvitti toimitusjohtaja Eero Kangas Skega-yhtiöstä.

Hienopaperin tuotanto

Kymi-yhtiön Englannissa toimivan tytäryhtiön Star Paper Limitedin Barnsleyn tehtaalla lopetettiin paperinvalmistus elokuun puolivälissä. Tehtaan arkkisalissa työskentelee 35 henkilöä marraskuun loppuun saakka, jonka jälkeen tehdas lopullisesti suljetaan. Vartiointitehtäviä hoitamaan jää tehtaalle puolenkymmentä henkilöä.

Tehtaan henkilökunnasta osa jää ennenaikaiselle eläkkeelle ja vain kolme henkilöä siirtyy uusiin tehtäviin Star-yhtiön muille tehtaille. Barnsleyn tehdas työllisti 245 henkilöä.

Barnsleyn tehdas tuotti päälystämättömiä puuvapaita paino- ja kirjoituspaperilaatuja ja julistepaperia. Noin puolet tuotannosta siirretään valmistettavaksi Star-yhtiön Blackburnin tehtaalle ja Boucher-yhtiön Calais'n tehtaalle. Siirto koskee laatuja, jotka eivät ole

kilpailun kohteena ja joita muut Kymi-ryhmän paperitehtaat eivät tuota.

Barnsleyn tehtaasta tuotantokapasiteetti oli 23 000 tonnia vuodessa. Tehtaan lopettamisen syynä oli huono kannattavuus.

Kirjapainot vaikeuksissa

Hienopaperin markkinoiden heikkenemiseen on vaikuttanut huomattavasti se, että arviolta 300 painolai-

valimon omat tuotteet käytävät samaa valusuunnitelukapasiteettia. Suunnittelussa on merkittävää se, että valukappaleelle asetettavat ehdot täytetään optimaalisesti. Ehdosta tärkein on helppo valmistettavuus.

"Lähes kaikenlaisia kappaleita voidaan valaa, mutta meidän asiantuntemuksemme auttaa mm. taloudellissimman tavan löytämisessä: missä asennossa valetaan, miten pienellä muodonmuutoksella voidaan jättää joku keerna pois, miten voidaan eri kappaleiden valaminen yhdistää ja saavuttaa täten etuja."

Oma myynti

Teollisuusvalujen markkinoinniseksi on oma myyntiosasto.

Markkinointipäällikkönä toimii Kai Häppölä ja koti-

maan myynnin päällikkönä **Matti Johansson** vastaten myös myynnistä Englantiin. Kymmene Försäljnings Ab:n toimistosta Ruotsista käsin toimii Skandinavian viennin myyntipäällikkönä **Pekka Rikka**. Rikan tavoitteena on lähinnä markkinaosuuden kasvattaminen Ruotsissa.

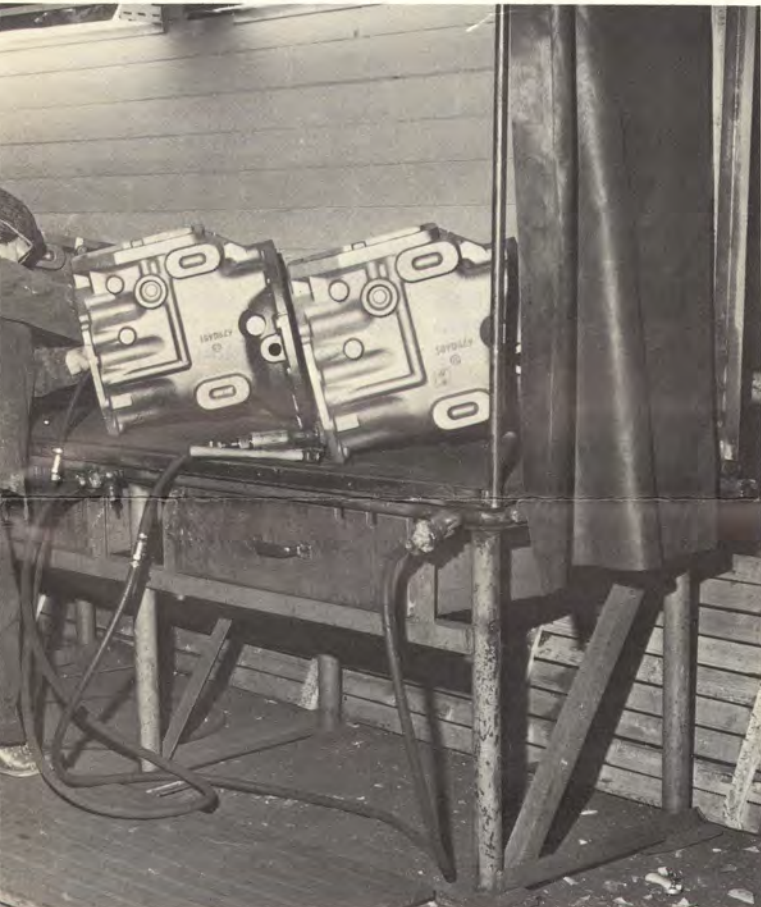
Projektiluonteisia myyntitehtäviä kotimaassa hoitaa **Martti Kurkinen**, joka osallistuu vahvasti myös Kymeniten markkinointiin ja sovellutustutkimukseen. Myyjänä kotimaahan toimii **Veikko Karppanen** ja Skandinavian **Jarl Flygar**.

Markkinointipäällikön työssä ohella Kai Häppölä pyrkii keskittymään Saksan kaupan kehittämiseen. Markkinoinnissa työssä käytetään apuna myös **Erik Mielckin** johtamaa yhteistä vientiorganisaatiota.

Teollisuusvalun myyntiosaston osastosihteerinä toimii **Irma Nordberg**. □

Furaanihartsilinja on Karkkilan valimon uusin tuotantolinja, joka otettiin käyttöön muutama vuosi sitten. Tuotantolinjalla valmistetaan pääasiassa keskiraskaita valukappaleita, painoltaan 50—1200 kg, mm. hammaspyöriä.

teollisuusvalukappaleet puhdistetaan valimon puhdistamon raskaalla, den linjoilla. Kuvamme ajoneuvoteollisuuden vaihdeteloiden viimeistä.

Maan suurin vientivolyymi

Valimotuotteiden 92 miljoonan markan myynnistä viime vuonna oli teollisuusvalujen osuus 52 miljoonaa markkaa. Teollisuusvalutuotteiden arvon suhde kaikkien valutuotteiden arvoon on siten lähes sama kuin teollisuusvalun osuus valimon kapasiteetista.

Viennin osuus teollisuusvaluissa oli viime vuonna 18,5 miljoonaa markkaa.

"Kotimaassa meillä on teollisuusvalujen tuottajana vakiintunut asema. Emme tarvitse suurempia markkinointiponnisteluja tehdäksemme itsemme tunnetuksi. Saamme paljon kyselyjä hakemattakin", toteaa markkinointipäällikkö Kai Häppölä.

"Meillä on sekä pisimmät perinteet viennissä että edelleenkin maan valimoista suurin vientivolyymi. Kokemuksemme viennistä on toisaalta kertynyt laajemalta markkina-alueelta kuin muilla valimoilla."

Vaikka valimokapasiteettia onkin Suomessa ja Euroopassa tällä hetkellä liikaa, ei Häppölän mukaan Karkkilassa ole syytä vaipua synkkyteen. "Voimme selviytyä, edellyttäen, että valitaan selkeä linja, tietyn tyyppisen erikoistumisen suunta."

Kymenite, monessa maassa patentoitu, käytössä oleva pallografiittirauta, tarjoaa osaksi mahdollisuuden tähän erikoistumiseen. Sen osuus kaikesta valutuotannosta täydellään kapasiteetilla on kuitenkin niin pieni, että se ei yksinään tuo ratkaisua asiaan.

"Uskon, että mm. Saksassa ja Englannissa voimme päästä markkinoille sisälle Kymeniten avulla. Kauppasuhteiden kehittyttyä tältä pohjalta voimme pyrkiä toimittamaan myös tavallista valua."

Häppölä kertoo ajoneuvoteollisuuteen tarjoavan tällä hetkellä suurimman vo-

lyymin viennissä. Toisaalta se on edelleen vientiponnistelujen tärkein kohde.

"Kasvumahdollisuuksia on lähinnä Saksan ja Ruotsin viennissä. Kovin paljon pitemmälle ei teollisuusvaluja kannatakaan viedä. Niiden jalostusarvo on nimittäin siksi alhainen, ettei se kestä suuria rahtikustannuksia."

Agentit kokeeksi

Kokemuksien keräämiseksi on Kymin Metallilla Saksassa kaksi agenttia. Jo nyt on huomattu, että uusi materiaali, Kymenite, kohtaa epäluuloja.

"Kymeniten sisäänajo markkinoille on aikaavievä toimenpide. Joudumme ensiksi puhumaan laitteiden suunnittelijoiden kanssa. Ennen kuin he soveltavat Kymeniten ominaisuuksia he haluavat varmistua asiasta ja tekevät Kymenitellä ko-

keita."

"Kyseinen käyttökoe vie usein aikaa 1—3 vuotta ja vasta sen jälkeen päästään hieromaan kauppoja. Tämän vuoksi emme voi odottaa nopeita tuloksia."

Laatutietoisuutta, jalostusarvoa lisää

Sen lisäksi, että erikoistutaan kapealle sektorille, jossa tiedon taso on korkeampi kuin kilpailijoilla, voidaan Häppölän mukaan kilpailuasemaa parantaa myös standardikappaleiden jalostusarvoa nostamalla. "Tämä voidaan tehdä mm. koneistusta lisäämällä."

"Meidän pitää myös investoida koulutukseen. Ammattitaidon ja sitä kautta huolellisuuden parantamisella pystyisimme nykyiselläkin tuotevalikoimalla nostamaan kannattavuutta." □

päättynyt Barnsleyssä

tosta on lopettanut toimintansa Englannissa kahden viime vuoden aikana. Lopettamiset ovat vähentäneet graafisen teollisuuden tuotantokykyä noin kahdeksalla prosentilla.

Star Paper -yhtiön Barnsleyn tehtaan lisäksi on Englannissa vuoden 1979 jälkeen lopettanut toimintansa 26 paperi- ja kartonkitehdasta. Tämän seurauksena on Englannin paperi- ja kartonkiteollisuuden kapasiteetti lyhyessä ajassa pudonnut 4,7 milj. tonnista 3,9 milj. tonniin, toteaa Star Paper -yhtiön toimitusjohtaja Erik V. Olander.

Perinteitä vuodesta 1869

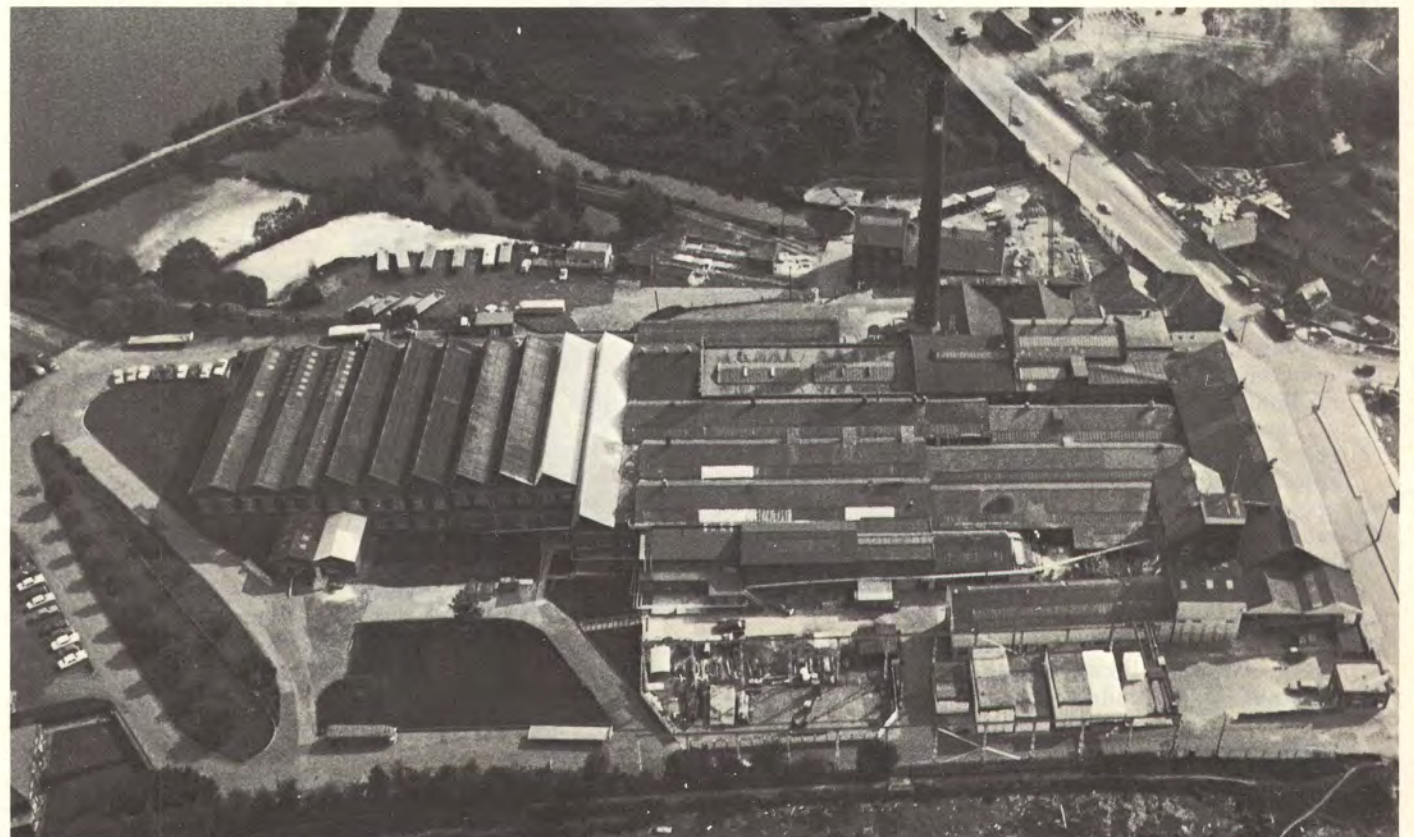
Barnsleyn tehdas siirtyi Kymiyhtiön vaikutuspiiriin

vuonna 1931, vuosi sen jälkeen kun Kymiyhtiö oli hankkinut omistukseensa paperitehtaan Blackburnista. Tehtaiden ostoon vaikuttivat lähinnä kauppapoliittiset syyt.

Paperinvalmistuksen perinteet Barnsleyssä ulottuvat vuoteen 1869. Tehtaan nimi oli aluksi Valley Paper Mill. Vuonna 1890 tehtaassa oli neljä paperikonetta. Kun Star-yhtiö osti tehtaan, oli sen viiden paperikoneen yhteinen kapasiteetti 16 000 tonnia vuodessa.

Aluksi heikosti kehittynyt myynti kääntyi nousuun tehtaan erikoistuttua hienopaperituotantoon 1930-luvun keskivaiheilla.

Viime vuosina Barnsleyn tehtaalla valmistettiin paperia yhdellä Yankee- ja yhdellä Fourdrinier-paperikoneella.

Barnsleyn tehdas sijaitsee noin 100 kilometrin päässä Star-yhtiön Blackburnin paperitehtaasta. Paperiteollisuutta alueella on harjoitettu vuodesta 1869 lähtien.

”Ei se vielä täysin valmis ole, eikä sillä vielä sähköä saa, mutta kaikki lelut siellä on jo ylhäällä”, sanoi levyseppä Tenho Hallikas tuulivoimalastaan.

Kesäkuussa aloitettu tuulivoimalan rakennustyö Voikkaan Pilkanmaassa alkaa olla koe-käyttöä vailla.

Toista vuotta sitten Tenho Hallikas rupesi vakavasti suunnittelemaan tuulivoimalan rakentamista saadaksesen omakotitalonsa energia-kustannukset vähenemään. Ennen tuulivoimalan rakennustöitä hän oli muuttanut olohuoneen avotakan puulämmitysruuiksi ja rakentanut tuhannen litran lämminvesivaraajan. Tällä parannuksella Hallikas sai 4000 öljylitran vuosikulutuksen vähenemään 1500 litralla.

Kunhan tuulivoimala saadaan toimimaan, on toiveisaa pudottaa öljynkulutusta vielä toisella 1500 litralla. Suunnitteilla on myös 2000 litran lämminvesivaraaja.

Viiden kuukauden työ

Tenho Hallikas on niitä

Hallikkaan tuulivoimala valmistumassa

Jouluksi sähköä omasta takaa

miehiä, jotka tekevät mitä haluavat, kun muut tekevät mitä osaavat. Tuulivoimala on kuitenkin kookkain hänen kädestään lähtenyt työ. ”Olihan tämä vähän ylisuuri urakka, mutta nythän se on valmis.” Hallikas on tehnyt tuulivoimalansa lähes täysin omin käsin ja ”omasta päästään”, mitä nyt vaimo ja pari sukulaismiestä ovat kiperissä paikoissa auttaneet.

Tuulivoimala on sijoitettu Hallikkaan puutarhaan. Sen korkeus on 16 metriä, mutta sirorakenteisena se ei vaikuta mitenkään massiiviselta tässä tasaisessa Pilkanmaan Lamminkulman peltomaisemassa. Rautaputkesta tehdyt jalat pysyvät vankasti paikoillaan, koska pilarit on upotettu kaksi metriä maan sisään valettuihin betoni-laattoihin.

Kokeilujen tuloksena Hallikas valitsi tuulivoimalaansa kolme siipeä. Ne on tehty alumiinista, mutta hän aikoo tehdä uudet siivet lasikuidusta, koska se on kevyempää ja niin ollen lasikuitusiivet ottavat tehokkaammin tuulen eikä kitka ole niin suuri kuin alumiinisiivissä. Eikä Hallikkaan tuulimoottori nitise eikä natisse, sillä laakerit on kesto-voidellut ja vaseliini pysyy notkeana vielä kolmenkymmenen asteen pakkasilakin.

”Tämän tuulivoimalan on laskettu tuottavan 4 kilowattia tunnissa, mutta olisin hyvilläni, kun se tuottaisi 2 kilowattia. Sekin jo auttaisi paljon lämmityksessä”, sanoi Hallikas.

Ja mitä tämä laitos maksoi? ”Melko hyvin kustannusarvion laskin, kun oletin kustannusten olevan kuutisen tuhatta. Luultavasti ne

Tenho Hallikkaan tuulivoimalan siivet ovat kolmen metrin mittaiset. Generaattorin nostaminen torniin vaati apuvoimia, muuten hän on tehnyt laitoksensa kokonaan yksin.

jäävät vähän sen alle.” Kätevä ja tekevä mies kun on, Hallikas on tehnyt itse ja osanuttanut käytettyä tavaraa, joten kustannukset ovat huomattavasti halvempat kuin jos uudesta tavarasta rakentaisi. ”Silloin ne nousisivat ainakin 25 000:een markkaan”, totesi viisi kuukautta

kestäneestä suururakastaan Hallikas. Hän sai yhtiön 100-vuotissäätiön apurahan, joka osaltaan auttoi häntä toteuttamaan suunnitelmaansa.

Vielä on trimmaamista laitteissa, mutta jouluksi saataneen jo omaa sähköä, jos tuulta piisaa. □

Ryöpätyt rouskut, hienoksi hakattua raakaa sipulia, kananmunaa, perunajauhoa ja suolaa.

Mikä se on?
Se on sienipihvitaikina.

Paistetaan ohuita pihvejä lettupannussa ja hyvää tulee.

Resepti on palkanlaskija Orvokki Lempisen. Hän oli syyskesällä hyötykasvikursilla Oriveden opistolla. Kurssin oli järjestänyt kolmen vuotta sitten perustettu Hyötykasviyhdistys Oriveden opiston ja Kansanvalistusseuran kanssa.

Rva Lempinen osallistui sienikurssiin. Hyötykasvikursseja oli muitakin mm. Parantava luonto -niminen kurssi, jolla asiantuntijat kertoivat hyötykasvien tunnistamisesta ja käyttömahdollisuuksista ruokana ja nautintoaineena sekä niiden parantavasta vaikutuksesta. Hyötykasvikurssi II:lla tutustuttiin kasvien ja sienten ohella kotimaisten kalojen ravitsemukselliseen arvoon, kalojen tuntemiseen, käsittelyyn ja valmistukseen.

Kuljetusosaston toimistopäällikkö Ritva Simonen on osallistunut myös hyötykasvikursseille. Hän on ollut sekä sieni- että kalakurssilla.

Kumpaisellakin rouvalla oli 100-vuotissäätiön apuraha. He ovat tyytyväisiä kurssien antiin. On hyvä saada tietoa siitä, miten

Orvokki tutustui hyötykasveihin

luonnonantimia voi käyttää hyväkseen.

Vehnä ja voikukka

Hyötykasviyhdistyksen lehdistössä kerrotaan, että vuoden 1981 hyötykasvit ovat vehnä ja voikukka. ”Vehnä on tärkein hyötykasvimme, jonka viljely alkoi ainakin 10 000 vuotta sitten Välimeren itäisillä rannikkoseuduilla. Tänäpäin se on päivittäistä perusravintoa puolelle maapallon väestöstä. Kokojyvävehnä on kaliumin, magnesiumin ja mangaanin lähde.”

Voikukka on käyttökelpoinen villivihannes mm. salaattiin. Voikukan juurten käyttö kahvin tapaan on kuulema yleistymässä, kerrotaan lehtisessä. ”Suomesakin tutkitaan tällä hetkellä voikukan käyttömahdollisuuksia VTT:n elintarvikelaboratorion, Turun yliopiston biologian laitoksen ja Helsingin yliopiston puutarhatieteen laitoksen yhteistyönä...”

Perästä kuuluu. □

Rva Orvokki Lempinen sai yhtiön 100-vuotissäätiöltä apurahan mennäkseen Hyötykasviyhdistyksen kurssille Oriveden opistolle. Uutta sientietoutta siellä jaettiin kosolti. Ympäristönsuojeluasioihin kiinnitettiin myös oppilaiden huomio.

Monitoiminen urheilu- ja luontoihminen, yhtiön ammattikoulun vahtimestari ja liikunnanohjaaja Reijo Mauno vietti 50-vuotispäiviään 27.10.

Vapaa-ajan harrastuksista kysyttäessä hän vaatimatomiasti vastaa, että ”jaa, onhan niitä”.

Liikunta on merkinnyt hänelle aina paljon, samoin kuin luonto ja luonnossa liikkuminen, esimerkiksi metsästyksen, kalastuksen, marjastuksen tai vaikkapa luontopolun merkeissä. Hän on järjestänyt yhtiöläisille ja koulunsa oppilaille lukuisia luontopolkuja vuosien varrella ja niiden suosio tuntuu jatkuvasti vaan kasvavan.

”Haluan, että ihmiset oppivat metsässä liikkumaan huomaamaan sen kaikkinaisen rikkauten, mihin siellä voi törmätä”, hän sanoo.

Jos Reijo Maunoa ei kohdeta metsässä luontopolkua tekemässä tai kilpailun osallistumisessa, hänet voi tavata talvilomalla Lapissa, missä hän on vetänyt lukuisia yhtiöläisretkikuntia. Tärkein Reijo Maunon liikuntaharrastuksista on kuitenkin hiihto.

Kuusaan Ladun toiminnassa hän on ollut sen perustamisesta lähtien, milloin varapuheenjohtajana, puheenjohtajana tai toiminnanjohtajana. Koulutustehävissä hän on ollut mukana

Reijo Mauno on liikunnan monitoimimies

Ammattikoulun vahtimestari Reijo Mauno on myös liikunnanohjaaja. Hän on ohjannut ja vetänyt lukuisia liikuntakursseja ja -tapahtumia yhdistyksissä ja yhtiöläisten keskuudessa. Kuvasa Reijo Mauno (vas.) on lähettämässä ammattikoulun oppilaita luontopolulle ammattikoulun pihamaalta.

jo 26 vuotta, mutta vasta viime vuosina hänen on ollut mahdollista keskittää tarmonsaa hiihdonkoulutukseen.

Hiihtokoulun opettajiksi hän on kouluttanut kaikkiaan 350 henkilöä, joista kuusankoskelaisiakin pitkälti yli toistasataa. □

Myös ’voitelukurssien’ vetäminen ja latujen kunnosta huolehtiminen on kuulunut hänen tehtäviinsä.

Paitsi aikuisia, kouluttaa Reijo myös lapsia. Tämän hetken tärkeimmät kohderyhmät ovatkin päiväkodit ja lastentarhat.

Kuusaan Ladussa on myös pelastuspalvelua, jossa Reijo Mauno toimii paikallisosaston puheenjohtajana. Kuusankoskella tässä toiminnassa on osanottajia noin kahdestatoista eri yksiköstä.

Kuusaan Ladussa oli aikoinaan omaa teatteritoimintaakin. ”Joskus tuppasi pitämään kiirettä, kun piti auttaa kavereita vuoro-osnoissa”, muistelee Reijo. Hyvämuistisena miehenä hän näet oppi nopeasti muidenkin osat ja joutui näin usein kuiskaajaksi.

Kaupungin työväenopistossa Reijo Mauno on jo viiden vuoden ajan ohjannut vammaisten kuntojumppaa. Jäljelle mahdollisesti jäävä vapaa-aika kuluu vielä puutarhanhoidon ja puu- ja luutöiden parissa. Jotta puuhatta ei kuluisi yksikään hetki, on Reijo jäsenenä myös mm. Kuusankosken Puhdissa, Kuusankosken Puutarhaseurassa, Kuusankosken Invalidit r.y:ssä ja Kuusankosken Karjala-seurassa. □

Yhtiöläiskaskuja

Arttu T., sähkömies, oli aikoinaan melkoinen kepposten tekijä. Ollessaan korjaamassa Kuusaan puolella erään virkailija-asunnon yläkerrassa jotain sähkövikaa hän näki nuohoojan samaan aikaan kiipeävän talon savupiipun päälle. Arttu avasi kakluunin tuuletuspellin ja naisääntä matkien huusi piipun päällä olevalle nuohoojalle: ”Kuulkka sutari, kun te olla saanu korsteeni sutattua, niin tulkka sen päälle kaffeelle tänne meidän kyökki!”

Suuri oli talon rouvan hämmästys, kun nuohooja jonkin ajan kuluttua hänen tietämättään ilmaantui keittiöön, mutta Arttu taisi jo silloin olla sähköverstaalla. *

Oli johtaja Niinivaaran tunti Kymintehtaan kansakoulussa joskus vuoden 1930:n tienoilla. Arvo P. kuiskasi jotain vieressään istuvalle Toini L:lle. Niinivaara huomasi tapauksen ja ryhtyi tiukkaamaan Arvo P:ltä. ”Mitä sinä kuiskasit vierustoverillesi?”

Arvo pomppasi pystyyn pulpettinsa viereen ja kauppautti:

”Eerikki, paita rikki, paidan alla... (paussi)... västäräkki!”

Luokka pidätteli jonkin aikaa henkeään, mutta sitten räjähti valtava naurumyrsky, johon Niinivaarakin yhtyi. — Taisi Arvoa uhanut rangaistus tulla kuitatuksi.

Henkilöuutiset

Paperi

Kuusankoski

Ekonomi Torsten Stjernschantz on 7.9. otettu yhtiön palvelukseen markkinointiosastolle.

Perustuotanto

Tekn.yo. Pekka Piiroinen on 5.10. otettu yhtiön palvelukseen Kuusanniemen selutehtaalle käyttö- ja tehdastutkimustehtäviin.

Vuoromestari Kasper Verho on 1.9. nimitetty järjestelymestariksi kuljetusosastolle.

Teknikko Jukka Kuusela on 1.9. nimitetty vuoromestariksi kuljetusosastolle.

Työterveyskeskuksen atk-järjestelmään siirtymisen johdosta siirtyy työterveyshoitaja **Anna-Liisa Mikkeliä** Voikkaan työterveysasemalta atk-toiminnasta vastaavaksi työterveyshoitajaksi työterveyskeskukseen suoraan johtavan lääkärin alaisuuteen. Lisäksi hän vastaa ensiapukoulutuksesta, rokotuksista ja verenpaineneuvolasta sekä toimii atk-osaston, ammattikoulun, eläkeosaston, Haukkasuo, kirjapainon ja sosiaaliosaston työterveyshoitajana.

Työterveyshoitaja **Henrietta Labbart-Karhu** siirtyy työterveyshoitajaksi Voikkaalle.

Merkkipäiviä

Kuusankoski

Kirvesmies Aarno Satama Voikkaan rakennusosastolta täyttää 60 vuotta 16.11. Hän on syntynyt Säkkijärvellä.

Tehdaskonttoristi Raili Kosonen Voikkaan rakennusosastolta täyttää 50 vuotta 15.11. Hän on syntynyt Kuusankoskella.

Avoimia työpaikkoja

Haemme lakiasianosaston **sihteeristöön**

henkilöä yhtiön sisäältä. Edellytämme toimeen valittavalta merkonomi tutkintoa tai vastaavia tietoja. Ruotsin ja englannin kielen taito luetaan eduksi. Lisätietoja tehtävästä antaa oik. kand. **Marjatta Pasila** puh. (40) 2178. Vapamuotoiset hakemukset pyydetään lähettämään viimeistään 6.11. osaston päällikölle **Martti Enäjärvelle**.

Yhtiön palvelukseen otetaan reippaita alle 18-vuotiaita tyttöjä ja poikia

läheteiksi

Asiasta kiinnostuneet voivat ottaa yhteyden yhtiön työhönottotoimistoon Valtakatu 21, Kuusankoski.

Eläkepäiville

Paperi

Kuusankoski

Mittarikorjaaja Heikki Louhensuo (45 palvelusvuotta), varumestari **Olli Harlin** (40), kuormaaja **Eino Nikunen** (31), suunnittelija **Arttur Aho** (21), siivooja **Elma Erjansalo** (16) ja kirvesmies **Ilmari Janhunen** (13).

Metalli

Karkkila

Kattilankasaaja Pauli Virtanen (34), ruuhkanpurkaja **Pentti Sundberg** (22) ja siivooja **Anna Lehtonen** (21).

Perustuotanto

Halla

Sahatyöntekijä Esko Vitikainen (20) ja saunan hoitaja **Aini Viinanen** (8).

Soinlahti

Siivooja Maija-Liisa Suomisalo (20).

Finnpap löi Kymiyhtiön jalkapallossa

Finnpappin ja Kymiyhtiön Kuusankosken tehtaiden virkailijoiden välinen jalkapallo-ottelu käytiin kuuden vuoden tauon jälkeen Voikkaan pallokentällä elokuun lopulla. Kamppailun voitti Finnpap tuloksella 4—1 oltuaan puolijalalla 0—1 tapilla.

Vierailijoiden joukkueesta palkittiin parhaana Finnppapin englantilaisvahvistus, kahden maalin tekijä **Kevin O'Connell**. Kymiyhtiön joukkueen parhaana palkittiin **Ilkka Parvinen**. Ainokaisen maalin kotijoukkueelle ampui **Ulf Smeds**.

Syyskuun 2. päivänä pelattiin perinteinen jalkapallo-ottelu Virkailijat — Kymmin Mestarikerho. Järjestelyvuorossa ollut virkailijoiden joukkue voitti kamppailun tuloksella 2—1. Kymmin mestarikerhon maalin teki **Juhani Tuviala** ja virkailijoiden maalien viimeistelijöinä olivat **Markku Kokko** ja **Pekka Suursalmi**.

Parhaan pelaajan palkinto sateen liukastamasta pelistä olisi eittämättä kuulunut erinomaisesti torjuneelle virkailijoiden maalivahti **Holger Lasseniukselle**.

Finnpappin ja Kymiyhtiön jalkapallopelejä jälkipuinti pelattiin Voikkaan klubilla.

Järjestöt

Sähkömiehet osasto 74

Pikkujoulu Ravintola Sommelossa pe 20.11. klo 18.30. Osanotto ja pöytävaraukset varmistettava 10.11. mennessä Voikkaalla P. Aho selle, Kuusanniemessä E. Piispalle ja Kymmin sähköosastolla A. Ojalalle.

Kuusankosken Tekniset

Vaalikokous pidetään Kymintehtaan mestarikerholla 11.11. klo 18.30. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 19 §:n määräämät asiat, valitaan yhdysmiehet, osaston yhteismiehet sekä yhteismiehet huume- ja alkoholi ongelmista kärsiville. Kokouksen päätyttyä esitys E-öljyt Oy:n palveluista.

Kuusankosken Teknisten edustus Teknisten Liiton liitto- ja keskusliitto-organisaatioissa on seuraava: Teknisten Liiton valtuusto: Kauko Hassinen, valtuuston varajäsen: Rauni Pulkkinen, talousvaliokunta: Kauko Hassinen, kulttuuri- ja harrastusvaliokunta: Kaiku Lyytikäinen ja sääntövaliokunnan varajäsen: Rauni Pulk-

kinen. Kymen piirin puheenjohtaja: Kauko Hassinen, sihteeri: Rauni Pulkkinen, taloudenhoitaja: Erkki Penttinen ja tilintarkastajat: Olavi Martikainen ja Taisto Siitari. STTK:n valtuusto: Kauko Hassinen.

Paperiliiton Kuusanniemen osasto 85

Valmistava vuosikokous Yksyksissä su 15.11. klo 10. Käsiteltävänä mm. pääluottamusmiehen ja työosastojen luottamusmiesten valitseminen.

Paperiliiton Voikkaan osasto 36

Valmistava vuosikokous ti 10.11. klo 18 Voikkaan työväentalon alakerrassa. Käsiteltävänä sääntöjen 14 §:n valmistavalle kokoukselle määräämät asiat.

Työväenlehden tilaajat saavat lisäksi osaston 30 markan lehtituen maksukuittia tai sen jäljennöstä vastaan osaston taloudenhoitajalta keskiviikkoisin klo 11—14 pääluottamusmiehen toimistosta. Paperiliiton lehtisetin saavat kaikki jäsenet, myös lepävillä jäsenoikeuksilla olevat.

Paperiliiton Kuusankosken osasto 19

Naisjaoston kokous tänään 2.11. klo 16.45 Yksyksissä. **Kaarina Kari** Liitosta puhuu.

Urheilu ja vapaa-aika

Kuusanniemen joukkue yhtiön lentopallomestariksi

A-sarjassa pelattiin monia tiukkoja otteluita. Voittajaksi selviytyi ennakkosuosikki Kuusanniemen joukkue.

Yhtiön lentopallokisat pidettiin Salossa 19.—20.9. A-sarjan voitti Kuusanniemen joukkue ja B-sarjan Soinlahden joukkue.

Ennakkosuosikki, Kuusanniemen joukkue, vei voiton ilman häviöitä, 8 pistet-

tä (8—0), hopealle pääsi Kymintehtas 6 pist. (6—2) ja pronssille Salo 4 pist. ja pronssille Salo 4 pist. (4—5), seuraavina Heinola 2 pist. (3—6) ja Juantehtas 0 (0—8).

B-sarjan tulokset: 1) Soinlahti 6 pist. (6—1), 2) Karkkila 4 pist. (4—3), 3) Halla 2 pist. (3—4), 4) Voikkaa 0 pist. (1—6).

Joukkueiden parhaat pelaajat olivat seuraavat: **Jari Kujala** Kuusanniemi, **Juha Puolakka** Kymintehtas, **Soini Mäkinen** Salo, **Jukka Haapasari** Heinola ja **Mika Lehtoniemi** Juantehtas A-sarjasta sekä **Aimo Hyväri** Soinlahdesta, **Seppo Suomalainen** Karkkilasta, **Jukka Tolsa** Hallasta ja **Tapio Salonen** Voikkaalta.

Kuusaalaisille

Avustuskassan kassankokous

Kuusankosken Tehtaitten Avustuskassan sääntömääräinen varsinainen kassankokous pidetään Yksyksissä torstaina 26. marraskuuta klo 18. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 37 §:ssä mainitut asiat. Lisäksi käsitellään hallituksen esitys sääntöjen muuttamiseksi.

Naisjärjestöjen joulumarkkinat

Kuusankosken naisjärjestöjen perinteiset joulumarkkinat pidetään Kansantalossa ti 8.12. klo 18 ja Voikkaan seuratalossa ti 8.12. klo 16.

Ilmoittautuminen yhtiön sosiaaliosaston toimistoihin 17.11. mennessä Kuusaalla puh. (40)2293 ja Voikkaalla 89012/124.

Edustajiston kokous ja pöytien arpominen Kuusaalla Toimelassa to 19.11. klo 14 ja Voikkaalla seuratalossa ke 18.11. klo 14. Joulumarkkinoiniin osanottomak-su yhtiön ulkopuolisilta järjestöiltä on 20 mk.

Kokouskutsu

Toimihenkilöasemassa olevien työntekijöiden työsuojeluvalluutettujen ehdokasasettelukokoukset pidetään seuraavasti:

Kymintehtas: Kymen konekorjaamon neuvotteluhuoneessa pe 13.11. klo 14.30.

Kuusanniemi: PK 7:n neuvotteluhuoneessa to 12.11. klo 13.15.

Voikkaa: Voikkaan mestarikerholla to 5.11. klo 16.30.

Kokouksissa valitaan vaalitoimikunta, määrätään vaa-

Tallukkakurssi

Kolme iltaa kestävä tallukoiden valmistuskurssi pidetään Toimelassa ma 16.11., ke 18.11. ja ma 23.11. klo 18—21. Kurssin opettajana toimii tekstiilineuvoja **Anneli Simonen**. Ilmoittautumiset sos.osastolle 12.11. mennessä puh. (40)2293.

Naistenkerhot

Akanat. Kerhoilta Toimelassa ke 11.11. klo 19. Talousopettaja **Virpi Ikonen** puhuu terveystä edistävästä elämäntavasta.

Ykköset. Kerhoilta Toimelassa ti 17.11. klo 17. Talousopettaja **Virpi Ikonen** kertoo vanhusten ruokavaliosta.

Kakkoset. Kerhoilta Toimelassa to 12.11. klo 19. Kotitalousteknikko **Maija-Leena Prusi** puhuu kenkien hoidosta. Emäntävuorossa ovat Vuokot.

Vilhelmiinat. Marraskuun kerhoillat ovat Voikkaan seuratalossa to 12.11. ja 26.11. klo 19. Viimemainitussa illassa työterveyshoitaja **Anna-Liisa Mikkeliä** puhuu kodin ensiavusta.

likokousoy, asetetaan ehdokkaat työsuojeluvalluutetuiksi, 1. varavalluutetuksi ja 2. varavalluutetuksi. Ehdokaslistat—työsuojeluvalluutetuiksi sekä 1. ja 2. varavalluutetuiksi on toimitettava kirjallisina kokouksen aikana vaalitoimikunnalle.

Toimihenkilöiden työsuojeluvalluutetut
Pentti Suokas
Kauko Hassinen
Hannu Mäki

Soinlahden joukkue voitti B-sarjan ja nousi siten A-sarjaan, josta putosi Juankoski. B-sarjassa tuli toiseksi Karkkila.

UutisKymi

Päätoimittaja Reijo Virta
puh. 2168
(suora 951-402 168)

Toimitussihteeri
Heli Kyllönen puh. 2169
(suora 951-402 169)

Toimituksen sihteeri
Irma Rähä puh. 2173
(suora 951-402 173)

Valokuvaaja
Tuomo Pitkänen
puh. 951-45 068

Paperi:
Kymen paperitehtaan
Goldstar matta 90 g/m²
ISSN 0358-416X

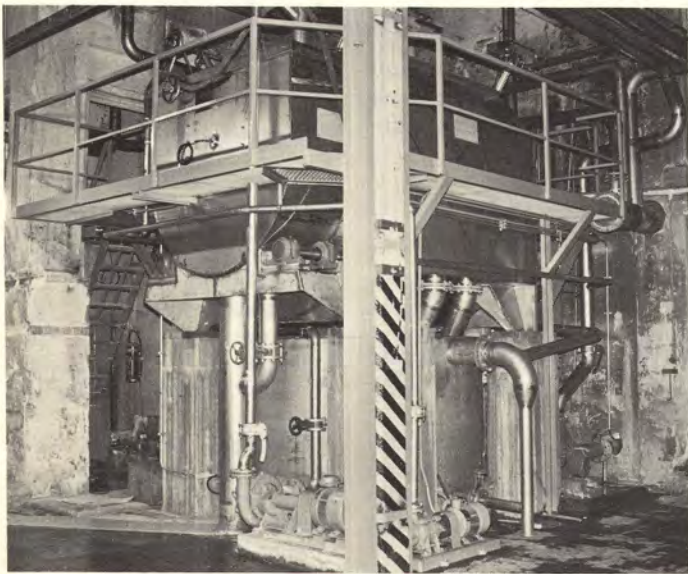
Toimitus
Kymi Kymmene Oy
Tiedotusosasto
Niementie 13
45700 Kuusankoski
Puh.vaihde 951-402 111

Kirjapaino
Kymi Kymmene Paperi
Kouvolan kirjapaino
Valtakatu 28
45100 Kouvola 10
Puh.vaihde 951-11 551

Lehden seuraava numero ilmestyy 23.11. Aineiston on oltava toimitussihteerillä viimeistään keskiviikkona 11.11. klo 16.30.

Vesiensuojelu Juantehtaalla tehokkaammaksi

Juantehtaalla on aloitettu uusien jäteveden puhdistuslaitteiden koeajo. Laitteilla pyritään tehtaan vesisysteemin sulkemiseen mahdollisimman pitkälle. Toimenpiteiden tuloksena veden käytön tulisi pienentyä kolmannekseen ja kiintoainepäästöjen viidennekseen nykyisestä.

Uutta vesiensuojelutekniikkaa. Ylhäällä Vargö-suodin, alaosassa puhdistetun veden pumppausäiliö.

Hanke jakautuu kolmeen osakokonaisuuteen: jätevesimäärien pienentämiseen, lietteen käsittelyyn ja raakaveden kemialliseen puhdistamiseen.

Jätevesimäärien pienentämiseksi on suljettu tehtaan sisäistä 0-vesikiertoa. Imupumppujen tiivistevesi, 0-vesisysteemin ylijoukko sekä viirakuoppien vesi kaarisihien jälkeen johdetaan suotimelle, jossa vedestä erotetaan kuituaine ja kirkaste pumpataan varastosäiliön kautta uudelleen käyttöön.

Menetelmällä saadaan pienennetyksi raakaveden kulutusta ja täten myös jätevesialtaalle menevää vesimäärää sekä saadaan 0-vesissä oleva kiintoaine uudelleen käyttöön.

Vargö-merkinen suodin on norjalaisvalmistainen, 320 m³:n varastosäiliö siirrettiin Juantehtaalle Kuusankoskelta. Muut säiliöt ja putkistot on toimittanut Hankkija.

Jätevesialtaaseen kertyvä liete ruopataan päivittäin ja

pumpataan ruoppausvau-nuilta kierresaostimen kaut-ta kuitujätepuristimelle. Puristimessa lietteen kuiva-ainepitoisuus nousee 30 %:ksi, joten se voidaan kiinteässä muodossa kuljettaa kaato-paikalle. Näin vähennetään kuljetuskustannuksia ja hel-potetaan kaatopaikan hoi-toa.

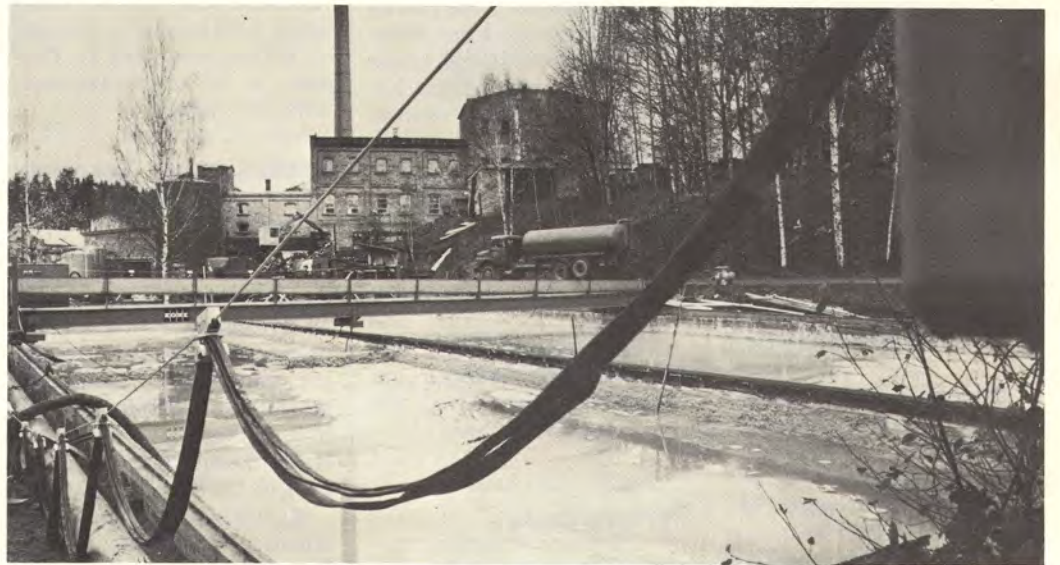
Ruoppauslaitteiston on toimittanut Kone Oy, spiraalisuostin ja ruuvipuristin siirrettiin Kuusankoskelta. Puristinrakennuksen urakoi

KRP-rakenne ja putkiston Hankkija.

Raakaveden kemialliseen puhdistukseen on hankittu Kaiko-kontaktisuodin, joka kytkettiin nykyisten hiekka-suodinten rinnalle. Vanhat suotimet jäivät varalinjaksi.

Projektin työt alkoivat putkisto- ja säiliöasennusten osalta juhannuksen jälkeen. Sisäisen kierron koeajot aloitetaan näinä päivinä sekä lietteen käsittelyn koe-ajot lokakuun jälkipuoliskolla.

Juantehtaan 2,2 miljoon markan vesiensuojeluinvestoinnit ovat viranomaisten edellyttämiä toimenpiteitä ennen uuden jätevesilupa-anomuksen käsittelyä. Samalla ne tuovat tehtaalle kustannussäästöjä. Kuitujen säästön, lietteen kuljetuksessa saatavien säästöjen ja kaatopaikan hoidon kustannusten pienemisen yhteismääräksi on arvioitu noin 300 000 markkaa vuosi-ttain.

Uittokanavan ja tehtaan puolivälissä sijaitseva jätevesiallas on 42 metriä pitkä ja 18 metriä leveä. Altaan päällä näkyvissä ruoppauslaitteisto, etualalla laitteiston virransyöttökaapeli. Altaan ja ruoppauksen koeajot alkoi viime viikolla.

Aeratorin ilmanvaihtojärjestelmä säästää energiaa

Kymiyhtiön osakkuusyritys Oy Aerator Ab on kehittänyt nykyaikaisen ilmanvaihto- ja lämmöntalteenottojärjestelmän. Laitteistosta on omat sovellutukset kerrostaloihin, omakotitaloihin, sekä tehdas- ja konttorikäyttöön.

Omakotitaloon asennettuna Aeratorin Kotimaster-laitteisto kerää poistoilman huoneistosta ja siirtää 50—60 prosenttia sen lämmöstä ulkoa otettuun raittiin ilmaan, lämmittää sen säädettyyn lämpötilaan ja puhaltaa huoneilmaan.

Ensimmäinen Aeratorin kerrostaloihin tarkoitettu lämmöntalteenottojärjestelmä Talomaster asennettiin helsinkiläiseen kerrostaloon viime keväänä. Se on tietävästi ensimmäinen kerrostaloon asennettu tämätyyppinen laitteisto Pohjoismaissa. Projektissa ovat mukana myös paikallinen energialaitos, sekä Valtion Teknillinen Tutkimuslaitos.

Kerrostaloihin asennetta-

van järjestelmän talteenot-tama lämpö käytetään käyt-töveden ja kylpyhuoneiden lämmitykseen. Koetalona olevan 56-huoneistaisen kerrostalon energiansäästö on arvion mukaan lämmöntal-teenottolaitteiston asennuk-sen jälkeen noin 17 000 markkaa vuodessa.

Aeratorin valmistamien ilmanvaihto- ja lämmöntalteenottolaitteistojen markkinoinnista vastaa Huber Oy. Myynti- ja asennusver-koston Aerator on luonut yhdessä Huberin kanssa.

Aerator laajentaa aluekonttoriverkostoaan. 21.10. avattiin Kouvolassa Kaakkois-Suomen aluekonttori. Konttorin esimiehenä toimii Eino Peippo, huoltomiehiä konttorin palveluksessa on 2. Liike palvelee ilmastointurakointia suorittavia liikkeitä myymällä alan tietoutta ja tuotteita. Muut Aeratorin aluekonttorit sijaitsevat Oulussa ja Kuopiossa. Perusteilla on konttori myös Turkuun.

Turvallisuusanalyysimenetelmien kehittämiseksi tehdään tutkimus

Valtion Teknillinen Tutkimuskeskus tulee suorittamaan tutkimuksia Kymiyhtiössä turvallisuusanalyysimenetelmien kehittämistä varten.

Tutkimuksen tarkoituksena on tuottaa teollisuuden käyttöön yhä kattavampia analyysimenetelmiä työturvallisuuden lisäämiseksi.

Projektissa tutkitaan ihmisen/kone-järjestelmässä vaikuttavia tekijöitä ja pyritään turvallisuusajatteluun eli tapaturmien ennaltaehkäisyyn. Tutkimus koostuu havainnoista, työsuorituksen seuraamisesta, keskusteluista ja työryhmäpohdinnoista, joihin osasto valitsee työryhmän. Tutkimuksen

valmistuttua siitä ilmestyy menetelmäkeskeinen yleis-tiedote sekä tiedote tutkimuksen tuloksista Kymiyhtiössä yhtiön sisäiseen käyttöön.

Tutkimuskohteina yhtiössä ovat Voikkaan höyryvoimalaitoksen keskusvalvomo, Voikkaan paperitehtaan paperikoneet 11, 16, 17 ja 18 (pituusleikkuri, pakkaus ja superkalanteri) ja Kymyn paperitehtaan päällystyslaitos (pituusleikkuri, pakkaus ja kalanteri).

Tutkimus kuuluu turvallisuusanalyysimenetelmien kehittämisohjelmaan.

Tutkimus käynnistyy marraskuun alkupäivinä.

Paikallislehtiväki käväisi Verlan tehdasmuseossa

Kuusankoskella 16.—17.10. pidetyn Paikallislehtien liiton syyskokouksen ohjelmaan kuului käynti Verlan tehdasmuseossa, joka oli uusi tuttavuus varsin monelle kokouksen osanottajalle. Vierailussa oli mukana 120 paikallislehtien päätoimittajaa ja toimitusjohtajaa eri puolilta Suomea. Useat paikallislehdet julkaisivat vierailun jälkeen matkakertomuksia Verlasta. Oulaisissa ilmestynyt Pyhäjokiseutu kirjoitti mm.: "Nyky-päivän Verla on loistava poikkeus kaikesta muusta maailmassa. Se on sellainen aarre ja harvinaisuus, että se kestää jopa kansainvälisen vertailun."

Italiaan iso erä sanomalehtipaperia

Italia ostaa runsaasti sanomalehtipaperia Kymiyhtiöstä, mutta ei 15 000 tonnia, kuten Uutiskymin edellisen numeron takasivulla kerroimme.

Jutussa Italialaisvieraita Voikkaalla mainittu 15 000 tonnia on Finnpapin Italiaan myymä sanomalehtipaperia. Voikkaan osuudesta on noin puolet.

Apurahatilitysten aika lähestyy

Yhtiön 100-vuotissäätiön apurahan saaneita muistutetaan, että vuoden 1981 apurahojen tilitykset on tehtävä 15.11. mennessä. Koska määräpäivä sattuu sunnuntaiksi on apurahan saajien parasta huolehtia siitä, että tilitys on perillä paikallisen hallintokunnan sihteerillä perjantaina 13. marraskuuta.

Tietotaidon myynti jatkuu

KK-ryhmällä, Kymiyhtiön ja Kaukaan yhteisellä know how:n vientiä harjoittavalla organisaatiolla ei tällä hetkellä ole meneillään ulkomaista projektia, mutta kuusankoskelaisia ammattimiehiä työskentelee jatkuvasti eri puolilla maailmaa.

Syyskuun 12. päivänä matkusti teknikko Mauri Lakka Tansaniaan toimiakseen Tansanian valtion omistaman Fibreboards Africa Ltd:n kovalevytehtaan kunnossapidon organisointitehtävissä. Lakan lisäksi tehtaan kunnossapitoa järjestämään lähtee Ekonosta projektipäällikkö.

Lakan tehtäviin kuuluu alustava selvitys kunnossapidosta, varaosaselvitys sekä kunnossapitotoiminnan käynnistäminen.

Fibreboards Africa Ltd:n tehdas sijaitsee Arousassa, 50 km:n päässä Kilimanzaron lentokentältä. Tehtaalla on yksi kovalevykone. Kunnossapidon organisoinnin kustannuksista vastaa Ulkomministeriön kehitys-yhteistyösasto. Lakka palaa Suomeen 15.12. tänä vuonna.

Voikkaan paperitehtaan henkilökunnasta kolme työskentelee tällä hetkellä ulkomailla: tutkimusinsinööri Juhani Salovaara ja silinterimies Risto Saksa Saugbrugsforeningin -yhtiön paperitehtaalla Haldenissa, Etelä-Norjassa sekä koneenhoitaja Keijo Holopainen Australiassa.

Molemmassa maissa on kysymys paperikoneiden käynnistämisestä.

Jaalan kunnallisjohto Verlassa

Verlan lomakylässä 28.10. pidetyn verilalaisten kyläkouksen yhteydessä kunnan johtohenkilöt tutustuivat uuden kunnanjohtajan Rauno Riihimäen johdolla tehdasmuseon ja lomakylän toimintaan. Vieraiden isäntänä toimi Verlan hallintokunnan puheenjohtaja, henkilöstöjohtaja Lasse Mäkelä. Verlan ruukkikylän ja

vanhan pahvitehtaan vaiheita esitteli tiedotuspäällikkö Eero Niinikoski ja museo-kierroksella toimi oppaana tehdasmuseon pääopas Esko Pukkila. Lomakylän toimintaa ja kehityssuunnitelmia esittelivät sosiaalipäällikkö Raine Valleala ja kehittämispäällikkö Jouko Paavilainen.

Vieraat isäntineen tehdasmuseon edustalla, vas:lta kunnanhallituksen puheenjohtaja Kari Tokkola, kunnansihteeri Katri Lehtonen, henkilöstöjohtaja Lasse Mäkelä, Jaalan kunnanjohtaja Rauno Riihimäki, sosiaalipäällikkö Raine Valleala, kunnanvaltuuston puheenjohtaja Erkki Kousa, kehittämispäällikkö Jouko Paavilainen ja tiedotuspäällikkö Eero Niinikoski.